

Apoteket kan styrke medicinsikkerheden

Apoteket kan hjælpe medarbejderne i hjemmeplejen til at håndtere borgernes medicin. Resultatet er øget medicinsikkerhed til gavn for borgerne.

Tekst: Jakob Melgaard
Illustration: Morten Voigt

Hvordan sikrer man, at borgerne tager deres medicin korrekt? Hvad skal man være opmærksom på i forbindelse med opbevaring af medicinen? Og hvordan får man udarbejdet og implementeret gode procedurer for dispensering og administration af medicinen?

De spørgsmål kunne der ikke svares klokkeklart på alle steder, da Styrelsen for Patientsikkerhed i 2018 aflagde 143 tilsynsbesøg i hjemmeplejen og hjemmesygeplejen landet over (se boks).

En rapport fra Styrelsen for Patientsikkerhed viser, at over halvdelen af de utilsigtede hændelser på plejehjem og i hjemmeplejen drejer sig om medicin-håndtering, og Styrelsen for Patientsikkerhed er opmærksomme på problemet.

”På tilsynsbesøgene har vi generelt oplevet, at der er stor opmærksomhed på området, men alligevel har vi konstateret mange fejl med medicinering.

Det er derfor stadig et område, der bør være fokus på,” siger Charlotte Hjort, overlæge og enhedschef i Styrelsen for Patientsikkerhed til styrelsens hjemmeside.

Det forsøger en ny ydelse fra apoteket, som er blevet testet i et projekt, at bidrage til. ‘Medicinmøder med hjemmeplejen – en sundhedsydelse leveret af apoteket’ hedder det projekt, hvor fire forskellige apoteker og hjemmeplejeenheder har deltaget. I projektet blev modulerne kaldt ”medicinmøder”. Resultaterne fra projektet viser bl.a., at hjemmeplejen oplevede en rigtig god effekt af medicinmøderne på kvalitet og tryghed i medicinhåndtering, hvilket kan medføre en øget sikkerhed for borgerne.

Aha-oplevelse

Projektet har resulteret i sundhedsydelsen ”Sikker medicinhåndtering – et forbedringsforløb i hjemmeplejen”, som nu er tilgængeligt på medlemsnettet. Farmaceut Miriam Mainusch fra Sønderborg Jernbane Apotek var med i projektet, der skulle afprøve, om en række møder kunne klæde hjemmeplejen bedre på med viden om og hjælp til processerne omkring medicinhåndtering. Og hendes anbefaling er klar.

”Der var flere aha-oplevelser undervejs,” fortæller Miriam Mainusch.

” Der var flere aha-oplevelser undervejs.”

MIRIAM MAINUSCH, FARMACEUT
SØNDERBORG JERNBANE APOTEK

Tilsyn i hjemmeplejen og hjemmesygeplejen

18 % af alle planlagte stikprøvebesøg i hjemmeplejen og hjemmesygeplejen, som Styrelsen for Patientsikkerhed udførte i 2018, endte med et påbud.

Ved over halvdelen af tilsynene var der, ifølge styrelsen, ”udfordringer med at leve op til kravene for medicinhåndtering og medicinopbevaring”.

Kilde: Styrelsen for Patientsikkerhed

i hjemmeplejen

”For eksempel var der en hjælper, der spurgte, om det er vigtigt, at medicinen tages med et fast interval. Det undrede mig, at de ikke vidste det,” fortæller farmaceuten, der hjalp medarbejderne med at etablere en procedure for medicin håndteringen.

”Vi oplevede også, at Pradaxa en overgang blev taget ud af blisterne og lagt i doseringsæsker, men det må jo ikke tages ud af originalemballagen. Præparatet er fugtfølsomt og bliver ustabil i forbindelse med fugt. Det kan derfor ikke sikres, at patienten får den rette dosis,” siger hun.

Det går begge veje

Det var dog ikke kun hjemmeplejen, der blev kloge i løbet af projektet. Miriam Mainusch fortæller, at også apoteket fik en bedre forståelse for hjemmeplejens arbejdsgange, hvilket konkret har ført til, at apoteket er blevet bedre til at samle den ordinerede medicin i færre forsendelser med kontante besparelser til følge.

Resultaterne fra projektet viser også, at ”afstanden mellem apotek og hjemmepleje er blevet mindre”. Hjemmeplejen oplevede apoteket som rigtig gode dialogpartnere, og de gav udtryk for, at de følte sig mere motiverede og velkomne til at bruge apoteket.

Ny sundhedsydelse:

Sikker medicin håndtering i hjemmeplejen

Apotekets nye sundhedsydelse ”Sikker medicin håndtering - et forbedringsforløb i hjemmeplejen” består af seks moduler af halvdans times varighed mellem en farmaceut eller en farmakonom fra apoteket og repræsentanter fra hjemmeplejen. Farmaceut eller farmakonom fungerer som mødeleder og facilitator i modulerne. Temaerne for modulerne, der kan udvælges og tilpasses efter behov, er:

- Overblik over medicin håndtering
- Praktisk brug af medicin
- Dispensering og administration af medicin
- Observationer af borgerne
- Substitution - når medicinen skifter navn
- Compliance

Før første modul anbefales det, at farmaceut eller farmakonom tager med hjemmeplejen på hjemmebesøg for at lære hjemmeplejens arbejdsforhold bedre at kende.

Hjemmeplejen i Glesborg:

”Vi er blevet mere opmærksomme på compliance”

Hjemmeplejen i Glesborg i Norddjurs Kommune var med til at afprøve medicinmøder med apoteket. Og forløbet har først og fremmest ført til en større opmærksomhed på compliance - og på inhalatorer - blandt medarbejderne i hjemmeplejen.

”Efter medicinmøderne kan vi se, hvor bevidste medarbejderne er blevet om compliance, når vi indberetter utilsigtede hændelser.

Når man får mere viden, bliver opmærksomheden større,” siger teamleder Lone Juncker i Glesborg i Norddjurs Kommune.

Viden om inhalatorer

I Glesborg var medarbejderne i hjemmeplejen særligt glade for den undervisning, de fik i at bruge apotekets forskellige devices til inhalation.

”Det var nok det, der gav aller-

mest: Det med inhalationerne. Når vi har nye ansatte eller elever, beder vi dem om at være opmærksom på, om borgeren bruger sin inhalator rigtigt,” siger Lone Juncker,

Hun tøver ikke med at anbefale møderne til andre og opfordrer i den forbindelse til, at man skræddersyer møderne inden, så man får det optimale ud af forløbet. ■